

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/14/2020
Identifikačné číslo spisu:	9520100090
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:9520100090.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej v trestnej veci obžalovaného C. L. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí 27. apríla 2021 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok z 20. októbra 2020, sp. zn. 2T/14/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Trestného poriadku z r u š u j e rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok z 20. októbra 2020 sp. zn. 2T/14/2020, vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku

obžalovanému C. L., nar. XX. K. XXXX v D., mestská časť E. E., trvale bytom H., miestna časť H. H., Ul. E. č. XXX/XXX, t. č. ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica,

u k l a d á

podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, § 37 písm. a), písm. g) Trestného zákona a § 38 ods. 4 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 23 (dvadsaťtri) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona z a r a d' u j e obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

V ostatných výrokoch (o vine, ochranných opatreniach a náhrade škody) napadnutý rozsudok ostáva nedotknutý.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok (ďalej aj len „súd prvého stupňa“ alebo „špecializovaný trestný súd“) z 20. októbra 2020, sp. zn. 2T/14/2020, bol obžalovaný C. L. (ďalej aj len

„obžalovaný“) uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

po tom, ako mu v novembri 2019 jeho vtedajšia manželka Mgr. M. L. A., nar. X. E. XXXX oznámila, že ho už neľúbi a mieni sa s ním rozviesť, obžalovaný sa rozhodol, že ju donúti k zmene tohto jej rozhodnutia, aby zostala s ním aj naďalej žiť v spoločnej domácnosti a to tým, že ju zapojí do účasti na vražde inej osoby, v dôsledku čoho obžalovaný dňa 13. novembra 2019 v čase o 13:04 hod. vlákal A. K., nar. XX. U. XXXX do svojho motorového vozidla zn. Mercedes Benz E 220, ev. č. D.-XXX N. pod zámienkou ponuky na brigádu v bydlisku obžalovaného, ale namiesto toho obžalovaný priviezol A. K. k Domu smútku v H., kde ho v čase medzi 13:13 hod. až 13:35 hod. zabil tak, že po opakovaných úderoch tupým predmetom, príp. päťou do tváre A. K. mu následne skladacím nožom s dĺžkou čepele viac ako 7 cm spôsobil päť bodnorezných rán v hrudníku, v dôsledku čoho došlo ku krvácaniu do pohrudnicových dutín, do osrdcovníkového vaku aj navonok, s následným zlyhaním srdcovo-cievneho a dýchacieho systému kvôli poraneniu srdca a ľavých pľúc, čo spôsobilo smrť A. K., ktorého telo obžalovaný ihneď vložil do patologického vaku určeného na prenos mŕtvych tiel a umiestnil ho do chladiaceho zariadenia v Dome smútku v H. a v ten istý deň podvečer toto telo zabalené v patologickom vaku naložil do kufra svojho motorového vozidla zn. Mercedes Benz E220 a previezol ho z domu smútku do miesta svojho bydliska, k rodinnému domu č. XXX v H., ktorý je vo výlučnom vlastníctve jeho manželky, tu mŕtve telo vybral z kufra auta a previezol ho na ručnom vozíku cez dvor do záhrady za rodinným domom, kde telo zložil v tzv. strednej stodole a manželke po príchode domov oznámil: „V strednej stodole máš mŕtvolu!“ a vyzval ju, aby mu pomohla zbaviť sa tela A. K. tým, že bude viesť motorové vozidlo, následne v ten istý deň v čase cca o 21:15 hod. obžalovaný telo v patologickom vaku naložil späť do kufra motorového vozidla a za pomoci svojej manželky, ktorá zo strachu pred obžalovaným viedla vozidlo, previezol toto telo za Obec H. v smere na obec M., kde na cestnom odpočívadle obžalovaný vybral z kufra vozidla vak s telom a odtiahol ho do blízkeho potoka G., kde telo z vaku vybral a nechal ho v potoku, pričom v presne nezistenom čase a mieste obžalovaný zámerne namočil do krvi A. K. oblečenie, ktoré obvykle používala manželka obžalovaného (pracovné nohavice a bundu), ktoré následne vložil do igelitového vreca a odviezol do Domu smútku v Obci T., kde tieto zakrvavené veci schoval v priestore pod stropom v snahe zabezpečiť si inkriminujúci materiál voči svojej manželke.

Za to súd prvého stupňa obžalovanému uložil :

Podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, v spojení s § 37 písm. a), písm. g) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 23 (dvadsaťtri) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona, v spojení s § 37 písm. a), písm. g) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 5 (päť) rokov.

Podľa § 83 ods. 1 písm. g) Trestného zákona obžalovanému uložil ochranné opatrenie, zhabanie vecí, ktoré sa vzťahujú na zaistený skladací nôž s čiernym obalom.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému uložil ochranný dohľad vo výmere 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného zákona bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť škodu poškodeným C. K., nar. XX. C. XXXX vo H. a G. K., nar. XX. W. XXXX v M., obaja s trvalým pobytom D., A. ul. č. XX, a to nasledovne:

- obidvom poškodeným spoločne a nerozdielne škodu vo výške 892,37 Eur
- poškodenému C. K. škodu vo výške 13.000,- Eur
- poškodenej G. K. škodu vo výške 13.000,- Eur.

Ihneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní, konanom 20. októbra 2020 podal proti nemu obžalovaný C. L. odvolanie, a to proti všetkým jeho výrokom. Prokurátor sa vzdal práva podať odvolanie.

Obžalovaný C. L. podané odvolanie písomne prostredníctvom obhajcu JUDr. Petra Behúňa doplnil (1. decembra 2020). Uviedol, že podľa jeho názoru je rozsudok súdu prvého stupňa nesprávny. Súd

nesprávne zistil skutkový stav veci, tento nesprávne právne posúdil. Namietal porušenie práva na obhajobu, poukazujúc na skutočnosť, že už v priebehu súdneho konania viackrát uvádzal, že v skutkovej vete obžaloby bol kvalifikačný znak trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona zhodný so zákonnou formuláciou, t. j. „s vopred uváženou pohnútkou“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. augusta 2014 sp. zn. 2Tdo/38/2014, výrok č. III, podľa ktorého: „Skutková veta nie je totožná s právnou vetou a spravidla nepoužíva terminológiu právnej vety, aj keď sa niekedy použité výrazy a formulácie skutkovej a právnej vety nevyhnutne prekrývajú. Skutková veta však musí s dostatočnou obsahovou určitosťou vyjadrovať všetky skutkové okolnosti, ktoré sú kvalifikačným momentom použitej právnej kvalifikácie“). Na základe uvedenej formulácie obžalovaný nemal vedomosť o tom aké jeho konanie malo byť podkladom pre určenie právnej kvalifikácie, za ktorú bol súdený. Nebolo ani zrejmé v čom mala spočívať príprava predmetného trestného činu. Pripomína, že usmrtil poškodeného nožom, ktorý podľa výpovede viacerých svedkov pravidelne nosieval pri sebe a z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by k predmetnému skutku použil akýkoľvek iný prostriedok slúžiaci na usmrtenie poškodeného, resp. na pomoc pri tomto trestnom skutku. K danému incidentu došlo na mieste, ktoré možno považovať za pracovisko obžalovaného. Ani následné umiestnenie tela poškodeného do patologického vaku takisto nemožno považovať za prípravu, nakoľko patologický vak sa na mieste už nachádzal. Z hodnotenia súdu v napadnutom rozsudku vyplýva, že súd zdôvodnil vopred uvážení pohnútku páchatel'a tým, že tento mal nevysvetliteľne navštevovať svoje pracoviská, t. j. Dom smútku v Obci T. a Dom smútku v Obci H. Obžalovaný mal za to, že jeho konanie nijako nenاسvedčovalo príprave na zločin. Bolo súčasťou jeho dennej pracovnej rutiny kontrolovať, upratovať, resp. iným spôsobom sa starať o predmetné miestnosti, nakoľko povaha jeho práce vyžadovala, aby tieto pracoviská boli kedykoľvek pripravené na to, aby tam mohli byť umiestnené telá zosnulých. Z pochopiteľných dôvodov nie je možné predvídať, kedy by ich k výkonu svojej činnosti náhle potreboval. Porušenie práva na obhajobu videl v tom, že sa nemohol brániť proti uvedeným tvrdeniam uvádzaným v rozsudku. Ak by bol v obžalobe presne a jasne oboznámený s tým, čo je obsahom vopred uváženej pohnútky, v prebiehajúcom súdnom konaní by rozptýlil pochybnosti súdu o tom, prečo predmetné pracoviská navštevoval. Súd svoje právne posúdenie založil prevažne na znaleckom posudku z odboru súdne lekárstvo, vypracovanom znalcami MUDr. I. a MUDr. T.. V súvislosti s tým poukazoval obžalovaný na skutočnosť, že sa počas prevádzkovania svojej podnikateľskej činnosti s pohrebníctvom často dostával do konfliktu nielen s MUDr. I., ale takisto aj s pracoviskom v Poprade, kde tento znalec pracoval. Uvedol, že niekoľkokrát poukázal na možné pochybenia pri práci, resp. pri manipulácii s nebohými v časoch, keď vedúcim pracoviska bol MUDr. K. I. ale niekoľko podnetov napísal na toto pracovisko aj pod vedením MUDr. T.. Zároveň pozná aj MUDr. R., ktorý telo poškodeného ohliadal a jeho správa o prehliadke mŕtveho tvorila podklad pre vypracovanie znaleckého posudku menovanými znalcami. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je podľa názoru obžalovaného znalecký posudok nezákonný, nakoľko bol vypracovaný znalcami, ktorí mali byť z tohto konania vylúčení. V uvedenom prípade nie je možné sa ani len domnievať, že by znalci voči jeho osobe mohli byť nezaujatí. Uvedol, že aj zo spisu vyplýva, že s MUDr. K. I., bol počas svojho života častokrát v otvorenom konflikte. V minulosti na neho podal trestného oznámenie preto, že od obžalovaného žiadal úplatok za každé telo zosnulého, ktoré firma obžalovaného mala preberať od súdnolekárskeho a patologickoanatomického pracoviska, ktoré v tom čase riadil. Aj keď sa predmetným konaním nedokázala vina MUDr. I., bolo začaté trestné stíhanie vo veci, to neznamena, že ku korupčnému správaniu MUDr. I. nedošlo. Preto obžalovaný považoval za nevierohodné jeho tvrdenia, že sa voči obžalovanému necíti zaujatý a posudok spolu s ďalšími znalcom vypracuje podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. MUDr. K. I. nebol vylúčený z vykonávania úkonov v tomto trestnom konaní. Podľa názoru obžalovaného, znalci v čase vykonávania pitvy vedeli o tom, kto je podozrivý, resp. obvinený zo spáchania skutku, a preto obžalovaný mal za to, že MUDr. K. I. v stanovisku zaslanom vyšetrovateľovi pri riešení námietky zaujatosti zjavne klamal, preto vyšetrovateľ rozhodol nesprávne, keď znalca z vykonávania týchto úkonov nevylúčil. Obžalovaný nesúhlasí ani s priebehom úrazového deja tak, ako bol uvedený v znaleckom posudku. Znalci k predmetnému hodnoteniu dospeli na základe vlastných úvah, resp. fabulácií, ktoré výrazne prekračujú znalecký odbor súdne lekárstvo. Obžalovaný uviedol, že nemožno tvrdiť, že pred vznikom bodnorezných poranení musela osoba ležať na chrbte, pretože je zrejmé, že ak by táto osoba bola pritlačená chrbtom o stenu vo zvislej polohe, táto skutočnosť by nemala nijaký vplyv na vedenie bodnorezných kanálov. Znalci taktiež konštatovali, že horné končatiny musela mať

poškodená osoba fixované alebo bezvládne, s čím tiež nemožno súhlasiť. K presne tým istým poraneniam by došlo, ak by prvá z piatich bodnorezných rán bola smrteľná a osoba poškodeného by bola paralyzovaná už prvou ranou. Takisto sa javí iba ako jedna z možností uvádzaná znalcami a to, že s najväčšou pravdepodobnosťou mala osoba poškodeného v čase smrti poruchu vedomia. K zraneniam v tvárovej časti mohlo dôjsť aj tak, ako tvrdí obžalovaný, t. j., že tieto zranenia sú následkom súboja, ktorý mal predchádzať usmrteniu poškodeného. Obžalovaný ďalej poukazuje aj na vnútornú rozporupnosť tohto znaleckého posudku, nakoľko v jeho závere znalci uvádzajú, že ďalšie poranenia sú popísané pri vonkajšej obhliadke v zápisnici a s úrazovým dejom pred bodnoreznými ranami mohli súvisieť iba krvné podliatiny na tvári. Ostatné poranenia mohli vzniknúť pri prípadnom zápase pred vznikom bodnorezných poranení a niektoré aj pri nárazoch na tupohrnaté predmety v rozvodnenom potoku. Na jednej strane znalci spochybňujú možnosť, že malo dôjsť k zápasu medzi poškodeným a obžalovaným, na strane druhej v závere svojho znaleckého posudku, zranenia nájdené na tele poškodeného odôvodňujú „prípadným zápasom pred vznikom bodnorezných poranení." Ako nepravdepodobné sa obžalovanému javia závery znalcov o tom, že nôž s dĺžkou čepele 7 cm mal spôsobiť 10 až 12 cm rany bez toho, aby v okolí rán bol zaznamenaný odtlačok, resp. poškodenie alebo odtlačenie kože od rúčky noža, ktorý je mimoriadne širokej konštrukcie. Predmetné závery znalcov neboli potvrdené ani inými dôkazmi, ktoré by mechanizmus vzniku poranení mohli potvrdiť, resp. bližšie objasniť. Nakoľko popri znalcami uvádzaným mechanizmom vzniku poranenia obstoja aj iné vysvetlenia možného úrazového deja, možno tento opis považovať iba ako orientačný, možno s vyššou mierou pravdepodobnosti, avšak rozhodne nie ako jediný možný dej. Za nesprávne obžalovaný považoval aj hodnotenie znaleckého posudku zo strany súdu. Pretože súd v rozhodnutí uviedol, že: „Odborné závery znalcov neboli ničím reálne spochybnené, a preto si ich súd v celom rozsahu osvojil." Súd pri hodnotení znaleckého posudku vychádzal z premisy, že ak nie je hodnoverná verzia obžalovaného, tak muselo dôjsť k úmyselnému usmrteniu osoby poškodeného. Podľa názoru obžalovaného, závery znaleckého posudku nie sú jednoznačné, mechanizmus vzniku zistených poranení je iba predpokladom, tak ako je uvedené v odpovedi na otázku č. 4 v závere predmetného znaleckého posudku. Obžalovaný opakovane poukazuje na fakt, že znalci konštatovali, že poradie vzniku bodnorezných rán nie je možné jednoznačne určiť a táto skutočnosť má podstatný vplyv na určenie mechanizmu vzniku poranení, pretože ako už uviedol, ak by smrteľné poranenie bolo spôsobené v poradí prvou bodnoreznou ranou, poškodený by sa pravdepodobne viac nebránil, a teda popri tomto fakte by neobstála teória uvádzaná znalcami o tom, že k zápasu nemohlo dôjsť z tohto dôvodu, že na tele poškodeného sa nenašli obranné zranenia. Aj z tohto dôvodu obžalovaný považoval rozhodnutie súdu o vine z úkladnej vraždy založené prevažne na tomto znaleckom posudku za nesprávne.

V ďalšej časti odvolania obžalovaný súhlasil so závermi súdu, že obžalovaný a poškodený sa na miesto činu dostavili o 13:13 hod. a o 13:35 hod. už obžalovaný z miesta činu odchádzal sám. Nemožno sa však podľa neho stotožniť s tým, že predmetný čas, t. j. 22 minút je dôkazom o tom, že sa jednalo o vopred naplánovanú vraždu a táto mala byť zrealizovaná ihneď po vystúpení z auta. Tieto skutočnosti, či je alebo nie je možné predmetné činnosti vykonať v danom čase, neboli overené nijakým vyšetrovacím pokusom, ani rekonštrukciou prípadu. Naviac je potrebné podotknúť, že obžalovaný sa mohol vo svojej výpovedi mýliť, niektoré činnosti vykonať neskôr, pričom je zjavné, že vplyvom týchto udalostí musel byť pod ohromným psychickým tlakom, v dôsledku čoho si nemusí takéto podrobnosti dôsledne pamätať.

Obžalovaný sa vyjadroval aj k hodnoteniu súdu o spôsobe použitého noža. Súd považoval za nesporné, že k usmrteniu poškodeného došlo použitím zaisteného noža. Predmetný nôž označuje ako „skladaciu dýku" a nie za „vreckový nožík". V tejto súvislosti poukázal na znalecký posudok vykonaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru SR, odbor prírodovedného skúmania a kriminalistickej identifikácie, podľa ktorého je predmetný nôž v otvorenom stave dĺžky 195 mm, pričom čepeľ je dlhá 72 až 74 mm a ostrie čepele je dlhé približne 70 mm. Obžalovaný sa nestotožňuje s názorom súdu, že použitie tohto noža vylučuje jeho tvrdenie o konaní v sebaobrane. Z výpovede viacerých svedkov vyplýva, že predmetný nôž obžalovaný nosil pri sebe často a zo žiadnych iných dôkazov nevyplývalo, že by ho mal na miesto činu doniesť iba z dôvodu, že by ním chcel usmrtiť poškodeného. Na demonštrovanie veľkosti použitého noža využil obžalovaný na porovnanie nôž, ktorý je tzv. vreckovým nožom so známym tvarom v podobe ryby. Pričom uviedol, že čepeľ použitého noža je

len o 1 cm dlhšia ako čepeľ noža v tvare ryby, ktorú použil na komparáciu veľkosti. Ďalej uviedol, že je nepravdepodobné, ak by hocikto, kto sa chystá v malej miestnosti napadnúť a zavraždiť inú osobu, použil nôž tejto veľkosti. Je nepochybné, že v momente napadnutia inej osoby, by išlo o život aj útočníkovi. Je možné sa len domnievať, že útočník, ak by mal možnosť vybrať si zbraň, ktorou bude útočiť, vyberie si zbraň omnoho účinnejšiu a nebude riskovať vlastný život.

Podľa názoru obžalovaného nie je možné súhlasiť ani s úvahou súdu o tom, že k škrteniu obžalovaného poškodeným nedošlo z toho dôvodu, že poškodený mal byť chatrnejšej postavy oproti muskulárnej postave obžalovaného. Pričom obžalovaný mal súkromne trénovať box, resp. absolvovať tréningy sebaobrany. Na základe uvedeného nie je možné dospieť k záveru, že sa udalosť v daný deň nemohla uskutočniť tak, ako ju opísal obžalovaný, pretože napriek životospráve poškodeného, bol tento dostatočne fyzicky zdatný. V minulosti mal takisto trénovať box a súd tiež nevyhodnotil skutočnosť, ako vyplýva z priloženého spisu, že voči svojej priateľke sa mal správať agresívne, vyvolávať u nej taký strach, že bola nútená požiadať súd o zákaz priblíženia. Uvedené zvyšuje pravdepodobnosť, že predmetný dej sa mohol odohrať tak, ako ho opisuje obžalovaný, ale tieto skutočnosti súd nijako nevyhodnotil. Je možné konštatovať, že v takomto prípade by veľkú úlohu zohral aj moment prekvapenia, keď obžalovaný takýto útok nečakal a poškodený by sa tým v súboji dostal do veľkej výhody.

Obžalovaný sa nestotožnil ani s konštatovaním súdu, že opis náhodného stretnutia a spontánne naplánovanej brigády je zjavne účelový. Cesta z D. do H. trvá cca. 20 minút. Teda bolo možné poškodeného dopraviť na miesto brigády o cca. 14:00 hod. a tento by brigádu vykonával do 16:30 hod., kedy mal obžalovaný ísť pre svoju dcéru H. na školský krúžok. Brigáda trvajúca 2,5 hodiny pri vykonávaní drobných prác nie je ničím výnimočným.

K tvrdeniu súdu, ktorý považoval za nelogické a nevhodné aj samotné prevážanie poškodeného z D. do H., obžalovaný vysvetlil, že sa nejedná o klasický odpad bežného typu, ale jednalo sa o odpady súvisiace s prevádzkovaním živnosti - pohrebníctva, pričom s takýmto odpadom je potrebné nakladať špeciálnym spôsobom, nemôže sa vyhadzovať spolu s bežným komunálnym odpadom a hospodárnejšie je zlikvidovať tento odpad súbežne s kremáciou.

Čo sa týka motívu, obžalovaný považuje za dôležitú výpoveď manželky, ktorá z troch výpovedí iba jedenkrát hovorila o podstatnej skutočnosti (keď sa jej mal obžalovaný v tú noc po vražde priznať, že vopred cielene rozmýšľal, či radšej nezoberie namiesto A. K. iného bezdomovca, či dokonca jej matku). V ďalšej časti odvolania sa obžalovaný venuje hodnoteniu výpovedí svedkov Mgr. M. L. A., N. L., ktoré sa s výpoveďou obžalovaného rozchádzajú. Svedkyňa M. L., ktorá mala dostatočný priestor, aby protiprávne konanie policajtom nahlásila, tak neurobila. Doteraz nie je trestne stíhaná. Z uvedeného vyplýva, že ak svedkyňa tvrdí, že jej spoluúčasť na odstraňovaní tela mŕtveho bola nedobrovoľná, tak klame. Výpoveď svedkyne bola motivovaná aj tým, že sa chcela „zbaviť“ manžela. Potrebovala ho vystáť z vlastnej nehnuteľnosti a rozviesť sa s ním a získať ich spoločné deti do svojej výlučnej osobnej starostlivosti. Je na ďalšej úvahe, či predmetné usmrtenie poškodeného priamo súvisí s rozvodom ich manželstva. Pravdepodobná je aj teória, že k zabitiu poškodeného nedošlo v súvislosti s rozvodom ale bolo iba náhodou, tak ako to tvrdí obžalovaný. Túto udalosť mohli obaja manželia iba následne „zneužiť“ na dosiahnutie svojich cieľov. Obžalovaný C. L. mohol manželke klamať, a to za tým účelom, aby jeho manželka s ním v manželstve zotrvala. Následne aj svedkyňa L. A. mohla výrazným spôsobom pozmeniť slová vyslovené manželom dňa 13. novembra 2019 za účelom, aby si bola istá, že manžel bude odsúdený a domov sa už v dohľadnej dobe nevráti.

S úvahou súdu vyjadrujúceho sa k veciam manželky, ktoré viseli na vešiaku za vchodovými dverami ich rodinného domu, s ktorými mal obžalovaný utrieť krv, ktorá sa vyliala z patologického vaku, obžalovaný nesúhlasí. Na utretie krvi v strednej stodole mohol obžalovaný vziať akúkoľvek handru. V čase, keď obžalovaný tieto úkony vykonával, sa v dome nachádzali obe jeho dcéry a manželka, preto je úplne logické, že zobral iba tie veci, ktoré boli prvé po ruke. Nemaľú úlohu zohral aj stres, ktorý musel obžalovaný zažívať, a teda nemal možnosť dokonale si premyslieť, čo na utretie stôp použije. Taktiež je ničím nepodložená úvaha súdu o tom, že obžalovaný mal mať manželkine oblečenie vopred pripravené a mal ho použiť už v Dome smútku v H.. Z výpovede svedkyne L. A. vyplýva, že táto si mala zmiznutie vecí všimnúť až na druhý deň ráno a je teda pravdepodobné, že ak si to všimla ráno, bola by si to všimla aj večer, nakoľko okolo predmetných vecí prechádzala vždy, keď z domu vychádzala a vchádzala. Preto túto úvahu súdu obžalovaný považoval za ničím nepodloženú a v rozpore s vykonaným dokazovaním.

V ďalšej časti odvolania obžalovaný namieta hodnovernosť svedkyne Mgr. M. L. A. a jej hodnotenie súdom. V inej časti odvolaním napádaného rozsudku, keď v situácii obdobnej sa nachádzal obžalovaný C. L., súd túto skutočnosť hodnotí presne opačne a poukazuje na to, že obžalovaný „opakovane pomáhal vrahom a zakopával mŕtve telá popravených osôb“. Súd nepristupoval k hodnoteniu podobnej udalosti rovnako. Obžalovaný C. L. bol prinútený k predmetnej činnosti členmi organizovanej skupiny, ktorí vykonávali vraždy, vydierania a pod., boli ozbrojení a je nepochybné, že ktokoľvek by bol na jeho mieste, oprávnené by sa obával o svoj život a život svojej rodiny. Túto okolnosť súd vyhodnotil tak, že nepriznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť, teda, že v minulosti viedol riadny život. Naproti tomu Mgr. M. L. A. pomáhala s odstraňovaním tela poškodeného svojmu manželovi, ktorý podľa jej tvrdení sa nikdy nesprával agresívne a násilnícky voči nej, voči ich deťom, či voči iným osobám. Svoj strach svedkyňa odôvodňuje iba „tónom hlasu“ akým jej mal v danom čase manžel údajne nariadiť, aby mu pomohla s odstránením tela. Napriek tomu súd k tejto časti jej výpovede pristupuje nekriticky a jej konanie hodnotí kladne.

Obžalovaný nesúhlasil na základe vykonaného dokazovania s právnou kvalifikáciou skutku ako trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona.

Zároveň nesúhlasil s tým, ako súd ustálil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Súd v tomto konaní uznal priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. a) Trestného zákona, teda, že uvedený skutok mal obžalovaný spáchať s obzvlášť zavrhnutiahodnou pohnútkou. Pričom ako súd vo svojom rozsudku uvádza: „každé rozhodnutie úmyselne zabiť iného je vždy zavrhnutiahodné...“. Obžalovaný popieral konštatovanie súdu, že mal poškodeného A. K. zabiť iba kvôli „výrobe materiálu“ na kompromitovanie svojej manželky. Uvedené tvrdenie je založené iba na účelovej interpretácii výpovede jeho manželky s cieľom vymyslieť motív činu úkladnej vraždy. Obžalovaný zdôraznil, že ani z výpovede jeho manželky nevyplýva, že mal poškodeného A. K. zabiť úmyselne. Obžalovaný sa nestotožnil ani s použitím priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. g) Trestného zákona z toho dôvodu, že mal poškodeného usmrtiť v dome smútku, t. j. na mieste, ktoré požíva osobitnú ochranu. Mal za to, že k uvedenému incidentu, ktorého následkom bolo usmrtenie poškodeného, došlo v sklade domu smútku, ktorý sklad je verejnosti neprístupný. Nemožno preto priznávať tomuto miestu tzv. osobitnú ochranu podľa všeobecne záväzného právneho predpisu. Je potrebné zohľadniť aj fakt, že incident sa udial na mieste, ktoré je pracoviskom obžalovaného, uvedené priestory mal v prenájme a jeho úmyslom nebolo spáchanie trestného činu na tomto mieste, ale vykonanie bežnej pracovnej činnosti. Súd nezistil existenciu žiadnej poľahčujúcej okolnosti, pričom ľútosť obžalovaného nepovažoval za úprimnú, ale iba za formálnu, neautentickú, bez opory v diagnostickom obraze vytvorenom znalcami. V tejto súvislosti obžalovaný uvádzal, že už od jeho zadržania sa priznával k tomu, že k usmrteniu poškodeného došlo jeho rukou a už pri prvých úkonoch vyjadril ľútosť nad svojím konaním. To, že uvedenú ľútosť nevyjadril len formálne, potvrdzuje aj fakt, že následkom prejednávanych udalostí musel byť hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne. Chcel takisto zdôrazniť, že od svojho zadržania si nikdy nepodal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, pretože si je vedomý toho, že musí niesť zodpovednosť za svoje skutky. Nestotožňuje sa tiež s tým ako súd vyhodnotil možnosť poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j) Trestného zákona. Súd vzal do úvahy, že obžalovaný mal v r. 2002 opakovane pomáhať vrahom a zakopávať mŕtve telá popravených osôb. V tejto veci bol nútený sa priznať, prijať podmienený trest, aby sa vyhol väzeniu a mohol ďalej žiť svoju rodinu. Na trestnej činnosti v tzv. kauze „N.“ sa nepodieľal dobrovoľne a od predmetného skutku už prešlo viac ako 18 rokov. Od tejto doby viedol riadny život, staral sa o svoju rodinu najlepšie ako vedel a snažil sa čo najlepšie vychovať svoje deti. Ako podnikateľ bol zamestnávateľom viacerých osôb pričom všetky záväzky voči štátu, svojim dodávateľom, zamestnancom, zdravotným poisťovniam si plnil.

S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti je obžalovaný toho názoru, že rozsudok súdu prvého stupňa je nezákonný a je potrebné, aby bol revidovaný odvolacím súdom, preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok sp. zn. 2 T/14/2020 zo dňa 20. októbra 2020 podľa § 321 Trestného poriadku zrušil vo výroku o vine a súčasne vo výroku o treste a obvineného spod obžaloby oslobodil.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 18. februára 2021.

Prokurátor uviedol, že práva obžalovaného na obhajobu neboli nijakým spôsobom porušené. Obžalovaný presne vedel, aké spáchanie skutku sa mu kladie za vinu a z akého dôvodu bol tento skutok aj právne kvalifikovaný tak v obžalobe, ako aj v rozsudku. Odôvodnenie pohybu obžalovaného je absolútne nevierohodné. Uváženú pohnútku súd odôvodnil najmä dĺžkou trvania času skutku (22 minút), pri ktorej neuveril tvrdeniu obžalovaného o ním prezentovanom deji na mieste činu v Dome smútku v H.. Obhajoba na jednej strane závery súdu spochybňuje, súčasne ale spochybňuje aj výpoveď obžalovaného, ktorý si nemusel pamätať všetky podrobnosti, nakoľko bol pod tlakom. Obžalovaný pritom jasne popísal, čo všetko sa malo na mieste činu stať v zásade zhodne v prípravnom konaní, ako aj konaní pred súdom.

Vo vzťahu k namietanému znaleckému posudku prokurátor uviedol, že znalec MUDr. K. I. sa z vykonávania úkonov nevylúčil, lebo sa necítil byť zaujatý a tvrdenie obhajoby, že v prípravnom konaní klamal, nebolo nijako preukázané. V tejto súvislosti nebol vypočutý a znalec MUDr. M. T. sa k osobe MUDr. I. nevyjadroval. Uviedol len toľko, že on vedel o tom, že C. L. je podozrivý z vraždy poškodeného. Podľa názoru prokurátora obžalovaný mal právo kedykoľvek zabezpečiť vlastný znalecký posudok, ktorý by slúžil ako dôkaz v trestnom konaní. Bez takéhoto postupu sú akékoľvek úvahy obhajoby v súvislosti so spochybňovaním záverov vykonaného znaleckého dokazovania len v rovine jej presvedčenia o skutkovom deji, bez objektívneho preukázania takýchto podsúvaných tvrdení. Vzhľadom na závery znaleckého dokazovania by bolo nadbytočné vykonávanie vyšetrovacieho pokusu smerujúceho k rekonštrukcii prípadu. K porovnávaniu noža použitého obžalovaným a tzv. „rybky“ nie je potrebné sa vyjadriť, nakoľko sa jedná o dva úplne iné typy nožov. K tvrdeniu obhajoby o účelnosti výpovede poškodenej prokurátor uviedol, že sa jedná len o dohady obhajoby v tom smere, že mala inštruovať svoju matku, aby volala C. len z toho dôvodu, aby jej poradila s rozhodnutím, či má ísť na políciu. Tieto tvrdenia sú navyše v rozpore so zabezpečenou dôkaznou situáciou. Obhajoba mohla poškodenú vypočuť a nie sa po pojednávaní zaoberať vlastnými verziami jej konania. Dôvody, prečo poškodená nebola trestne stíhaná, sú dostatočne vysvetlené v odôvodnení obžaloby. Obhajoba na jednej strane predpokladá rozumové konanie obžalovaného s tým, že mohol smrť poškodeného zneužiť na svoj cieľ a vypovedať manželke nepravdu, súčasne na druhej strane tvrdí, že obžalovaný konal v strese, keď použil veci poškodenej na údajné utretie krvi.

Prokurátor sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi prvostupňového súdu vo vzťahu ku skutkovým zisteniam, ako aj právnej kvalifikácii skutku a použitiu ustanovení Trestného zákona ohľadom priťažujúcich okolností. Lútosť obžalovaného prokurátor nepovažuje za úprimnú, ale len za formálnu a účelovú. Upriamuje pozornosť na zabezpečené obrazovo - zvukové záznamy (kamera v aute) zo dňa po spáchaní skutku.

Prokurátor má za to, že v prípravnom konaní ani v konaní pred prvostupňovým súdom nedošlo k porušeniu práva na obhajobu, ako to uvádza obžalovaný. Prvostupňový súd dospel k objektívnym záverom, ktoré v odôvodnení rozsudku riadne odôvodnil, a preto navrhol odvolanie C. L. podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Trestného poriadku zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej v § 309 Trestného poriadku; odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Trestného poriadku, a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Trestného poriadku.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal obvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykávané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Podľa § 321 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj ak preskúmava všetky výroky, ale je chybná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší

odvolací súd rozsudok len v tejto časti, ak však zruší hoci aj len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

K odvolaniu proti výroku o vine:

V prvom rade je potrebné uviesť, že odvolací súd zistil, že prvostupňový súd v priebehu dokazovania plne rešpektoval a dodržal všetky zásady trestného konania vyplývajúce z ustanovenia § 2 Trestného poriadku. Osobitne zásadu zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), zásadu práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), zásadu náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), zásadu voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku) ako aj rovnosti strán (§ 2 ods. 14 Trestného poriadku). Odvolací súd preto môže konštatovať, že k vyhláseniu napadnutého rozsudku dospel prvostupňový súd po bezchybnom procesnom postupe, ktorý bol v súlade so všetkými príslušnými procesnými ustanoveniami.

Najvyšší súd ďalej zistil, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal v predmetnej veci všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto potom následne náležite vyhodnotil a dospel k správne mu záveru, že výsledkami vykonaného dokazovania, bolo preukázané bez akýchkoľvek pochybností, že obžalovaný C. L. sa dopustil skutku uvedeného v obžalobe. V odôvodnení napadnutého rozsudku (§ 168 Trestného poriadku) prvostupňový súd jasne, odborne a pomerne obsérne konštatoval, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými právnymi úvahami sa spravoval v rámci hodnotenia dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejme ako sa súd vysporiadal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázkach viny a trestu. Je možné sa stotožniť so závermi súdu prvého stupňa v tom smere, že dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolacie námietky obžalovaného C. L. vo vzťahu ku skutkovým zisteniam považoval preto za neopodstatnené.

Treba dodať, že v tejto súvislosti obžalovaným L. prednesené obhajobné tvrdenia tak v prípravnom konaní, ako aj pred špecializovaným trestným súdom boli jednoznačne vyvrátené vo všetkých smeroch, ktoré obžalovaný L. považoval za sporné.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu hodnotiace závery špecializovaného trestného súdu v otázke skutkových zistení v posudzovanej veci sú jednoznačné, keďže dôkazná situácia z hľadiska dôkaznej sily a vierohodnosti zabezpečených a vykonaných dôkazov je reálne taká, že vylučuje obhajobnú argumentáciu obžalovaného, navyše, keď tento v celom doterajšom priebehu trestného konania nepredložil ani jediný reálny dôkaz svedčiaci o hodnovernosti tej verzie skutkového deja, ktorú predniesol v rámci svojich obhajobných tvrdení;

Práve naopak, obžalovaný C. L. v priebehu doterajšieho dokazovania menil svoje tvrdenia a tieto prispôboval dôkaznej situácii, ako napr.:

V procesnom postavení zadržaného podozrivého uvádzal ako miesto spáchania skutku strednú stodolu u neho doma na H.. Až po zabezpečení dôkazov vyvracajúcich túto verziu obžalovaný priebeh skutkového deja upravil a ako skutočné miesto skutku uviedol Dom smútku v H..

Nebolo pravdivé ani tvrdenie obžalovaného, že poškodeného A. K. nepoznal, resp. poznal iba z videnia. Uvedená verzia bola vyvrátená výpoveďou O. L., ktorý uviedol, že spolu vyrastali na jednom sídlisku, jeho brat C. L. ho poznal a navyše spolu v minulosti pracovali v podniku V. vo E.. M. L. A. uviedla, že A. K. si s obvineným tykal.

Čo sa týka priebehu stretnutia obžalovaného s poškodeným v deň vraždy 13. novembra 2019, obžalovaný sa v rámci svojej obhajoby snažil spochybniť svojimi tvrdeniami, že cesta z D. do H. trvá cca 20 minút, teda, že bolo možné poškodeného dopraviť na miesto brigády o cca 14:00 a ten by

brigádu vykonával do 16:30, kedy mal obžalovaný ísť pre svoju dcéru H. na školský krúžok. Brigáda trvajúca 2,5 hodiny pri vykonávaní drobných prác nie je ničím výnimočným, a preto s konštatovaním súdu nesúhlasil. Nie je však zrejmé, čo týmto tvrdením obžalovaný sledoval, respektíve aké tvrdenia touto konštatáciou chcel spochybniť alebo vyvrátiť. Keďže v danom prípade nikto nespochybňoval skutočnosť, že cesta z D. do H. môže trvať 20 minút alebo či čas pri vykonávaní bežných prác 2,5 hodiny je obvyklý alebo nie. Priebeh skutkového deja v dňoch 13. novembra 2019 až 14. novembra 2019 vyplýva zo zabezpečených svedeckých výpovedí, kamerových záznamov a výsledkov lokalizačných služieb.

Prvostupňový súd veľmi správne poukázal na nejasnosti, týkajúce sa prevážania poškodeného z D. do H. Pričom obžalovaný najskôr tvrdil, že tam šiel vziať odpad z domu smútku (č. l. 477), neskôr doplnil, že tam šiel odviezť odpad z kancelárie v D., zatiaľ čo z domu smútku by iný odpad priviezol k sebe domov (č. l. 1365). Bez ohľadu na nelogickosť a nehospodárnosť takého presúvania odpadu z jedného miesta na druhé, prvostupňový súd poukázal na prehraté videozáznamy, z ktorých vyplýva, že obžalovaný bol v ten deň krátko pred poludním nielen v kancelárii v D., ale aj v Dome smútku v T., či dokonca v Dome smútku v H. Obžalovaný ničím nevysvetlil, prečo bolo cca o 13:00 hod. potrebné znova už aj s poškodeným ísť do Domu smútku v H., keď tam už v ten istý deň, len pred pár minútami (11:42 hod.) predsa bol.

Odvolací súd si osvojil názor prvostupňového súdu, aj ohľadom skutočnosti, že v čase, keď obžalovaný prevážal poškodeného v aute na miesto činu, zámerne ho posadil na zadné sedadlá, kde má čierne fólie, aby ho nebolo vidieť. Takto to uviedol aj svojej manželke (č. l. 508).

Ďalšie výhrady mal obžalovaný k použitiu vražedného nástroja - noža. Obžalovaný poukazoval na to, že podľa znaleckého posudku nôž má v otvorenom stave iba 195 mm, pričom dĺžka čepele je 72 až 74 mm a ostrie čepele 70 mm. Na demonštráciu jeho nevhodnosti na vraždu, predmetný nôž prirovnával rozmerovo k detskému nožu v tvare ryby, ktorý sa zvykne používať aj ako príviesok na kľúče. Prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nejde o žiaden vreckový nožík, ale o skladaciu dýku s ergonomickou rukoväťou 10 cm a so širokou 2,5 cm a hrubou čepeľou, dlhou takmer 8 cm. Obžalovaný v rámci svojej obhajoby tvrdil, že nôž, ktorým došlo k usmrteniu poškodeného nosil pravidelne pri sebe.

Napriek tomu, nôž bol nájdený v zásuvke pracovného stola obžalovaného (č. l. 182). Obžalovaný nôž identifikoval aj na hlavnom pojednávaní a priznal jeho použitie (č. l. 1410). Na čepeli a rukoväti noža boli nájdené stopy krvi poškodeného. Obžalovaný popieral spôsob jeho použitia oproti spôsobu, ako ho uvádzali znalci. V odvolaní namietal, že otvárací nôž s dĺžkou čepele 7 cm mohol spôsobiť 10 až 12 cm rany.

Zo znaleckého posudku znalcov MUDr. M. T. a MUDr. K. I. (č.l. 705-747) bolo okrem iného preukázané, že dĺžka bodných kanálov bola rôzna v rozpätí 5 až 12 cm. Presnú dĺžku niektorých rán nebolo možné určiť, keďže ich kanály končili v dutých priestoroch (pohrudnicová dutina, srdcová komora). Všetky bodnorezné rany boli spôsobené ostrým hrotnatým predmetom, pričom zaistený skladací nôž mohol byť takým nástrojom. Vzhľadom na dĺžku čepele muselo ísť o rany spôsobené veľkou silou.

Znaleckým dokazovaním bola spoľahlivo vyvrátená aj obhajoba obžalovaného o údajnej nutnej obrane nasledujúcej po útoku poškodeného a v polohe pod poškodeným, ktorý ho mal škrtiť. Znalci označili spôsob usmrtenia poškodeného podľa opisu obžalovaného za veľmi málo pravdepodobný a vo výraznom rozpore s pitevným nálezom. Poukázali pritom nielen na základný rozpor, keď obžalovaný vraví o jednom bodnutí, zatiaľ čo pri pitve bolo zistených až päť bodnorezných rán. Obžalovaný na inom mieste tvrdil, že ďalšie rany spôsobil poškodenému dodatočne, keď telo večer nakladal zo strednej stodoly späť do auta (č. l. 479), ktorú verziu pred prvostupňovým súdom poprel (č. l. 1369) a tvrdil, že poškodeného bodol len raz.

Zo znaleckého posudku je zrejmé, že rany a bodné kanály sú takmer vodorovne usporiadané a rovnako smerované (zhora nadol), čo nijako nenasvedčuje prebiehajúcemu súboju. V prípade logicky

očakávaného tzv. inštinktívneho odporu poškodeného by boli zistené rezné rany na jeho rukách. Ak mali byť bodnorené rany nožom spôsobené v takej polohe, ako opísal obžalovaný, útočiaca (ležiaca) osoba nemohla vyvinúť silu potrebnú na preliačenie hrudníka poškodeného. S najväčšou pravdepodobnosťou bol poškodený v čase vzniku bodnorených rán už v bezvedomí a jeho telo ležalo na chrbte na tvrdej podložke. Pri vzniku jednej z rán došlo k povytiahnutiu noža a opätovnému bodnutiu v tom istom mieste, čo by pri brániacej sa osobe nebolo dobre možné. Znalci poukázali aj na krvné podliatiny na tvári poškodeného, ktoré mohli vzniknúť opakovaným úderom päťou, či tupým predmetom, v dôsledku čoho mohlo dôjsť k otrasu mozgu spojeného s krátkodobým bezvedomím a pádom na zem. Útočník teda mohol bodat' do už ležiaceho tela kľáčiac vedľa neho, s čepeľou noža otočenou vodorovne k priechnej osi tela poškodeného.

V tejto súvislosti obžalovaný namietal, že pred spáchaním skutku došlo k jeho úrazu hlavy, k zásahu elektrickým prúdom, následkom čoho mohlo dôjsť k čiastočnej strate pamäti.

Odvolací súd konštatuje, že k tomuto tvrdeniu nie sú k dispozícii žiadne priame dôkazy. Manželka a svokra sa vyjadrili, že obžalovaný stratu pamäti len účelovo a teatrálnie predstieral a nimi ponúkané odborné lekárske vyšetrenie odmietal. Úrazu, či strate pamäti nenasvedčujú ani jeho aktivity v nasledujúcich dňoch po úraze (napr. účasť na okresnom sneme politickej strany v E. R., kde bol zvolený za jej čelného okresného predstaviteľa).

Zo znaleckého posudku č. 9/2020 (klinická psychológia) vyplýva, že žiadne poruchy pamäte neboli u obžalovaného diagnostikované. Podľa správy Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne (č. l. 1296) neboli u obžalovaného počas celej doby hospitalizácie zistené žiadne presvedčivé známky psychotickej poruchy. Jeho ovládacie či rozpoznávacie schopnosti v čase skutku neboli narušené. Obžalovaný chápal aj zmysel trestného konania.

Obžalovaný namietal, že nebol vykonaný vyšetrovací pokus smerujúci k rekonštrukcii prípadu. Odvolací súd má za to, že závery vykonaného znaleckého dokazovania sú dostatočné, preto by bolo nadbytočné vykonávanie vyšetrovacieho pokusu.

Obžalovaný spochybňoval výpoveď manželky Mgr. M. L. A. a ďalších svedkov. Práve táto svedkyňa uviedla, že sa jej obžalovaný priznal, že zvažoval, či namiesto poškodeného A. K., neodstráni radšej jej matku alebo iného bezdomovca zo H. Ako aj to, že obžalovaný ma odložený jej nôž s jej odtlačkami a tiež jej bundu a staré nohavice, ako aj igelit s odtlačkami prstov jej matky. Obžalovaný jej taktiež povedal, že určitým ľuďom dal pokyny, ako majú proti nej postupovať, ak by ho udala na políciu. Obžalovaný vo svojom odvolaní namietal, že hore označenú časť výpovede nemal súd brať pri rozhodovaní v úvahu, pretože tento dôkaz nebol vykonaný v konaní pred súdom, nakoľko svedkyňa túto skutočnosť vo svojej spontánnej výpovedi pred súdom neuviedla. Odvolací súd s takýmto tvrdením nesúhlasí, nakoľko zo zápisnice z hlavného pojednávania z 22. septembra 2020 (č. l. 1409) jasne vyplýva, že svedkyňa vypovedala zhodne ako vo výpovedi zo dňa 21. novembra 2019 z (č. l. 502-511), čo znamená, že jej výpoveď je aj v tejto časti plne použiteľná. Obžalovaný sa snažil navodiť situáciu, že svedkyňa sa na odstraňovaní tela poškodeného podieľala dobrovoľne z vlastného presvedčenia, preto podala trestné oznámenie až na druhý deň. K tomu odvolací súd zdôrazňuje, že k samotnému odstraňovaniu tela poškodeného došlo vo večerných hodinách a skutočnosť, že trestné oznámenie bolo podané na druhý deň doobeda nenasvedčuje tomu, že by manželka obžalovaného pomáhala na odpratávaní tela z vlastného presvedčenia. Hodnovernosť výpovede svedkyne nijako nenaruša ani skutočnosť, že nepožiadala o pomoc okoloidúcich policajtov, ani neušla autom, kým obžalovaný ťahal mŕtve telo k potoku. Je nepochybné, že u svedkyne išlo o náhlu, šokujúcu, dovtedy nezažitú skúsenosť. Policajti priznali, že neprišli bližšie k svedkyňi, ani z auta nevystúpili. Strach a obava o vlastné deti, ktoré zostali doma samé, jej bránili v úteku - (odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu str. 26).

Obžalovaný L. spochybňoval aj skutočnosť, že k usmrteniu poškodeného došlo v súvislosti s rozvodom manželstva a zároveň predostieral teóriu, že k zabitíu mohlo dôjsť iba náhodou. Odvolací súd s takýmto tvrdením zásadne nesúhlasí. Nakoľko práve rozvod manželstva bol silným motivujúcim faktorom stíhaného trestného činu. Pričom vôľu manželky rozviesť sa obžalovaný neznášal dobre. O tejto skutočnosti vypovedala jeho bývala manželka Mgr. M. L. A., svedkyňa C. I., ako aj brat obžalovaného

O. L.. Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na záznam z auto kamery umiestnenej vo vozidle zn. Mercedes Benz E220. Spomínaný záznam bol obnovený prostredníctvom špeciálneho softvéru, nakoľko pamäťová karta, na ktorej sa nachádzal, bola vymazaná a len vďaka precíznej činnosti znalca sa ju podarilo čiastočne obnoviť. Z tohto záznamu je možné zistiť reakciu obžalovaného na rozvod manželstva so zdôraznením, že od rozhodnutia manželky bude závisieť jeho osud, jej osud, osud jej mamy a osud ich detí. Tento záznam nachádza odraz aj vo výpovedi advokáta Mgr. G. C. (č. l. 1096-1099) ohľadne spomínaného rozvodu.

V tejto súvislosti obžalovaný navrhoval znovu vyhodnotiť výpovede svedkov Mgr. M. L. A. na strane jednej a na strane druhej výpoved' svedkyne N. L., bývalej manželky) a obžalovaného C. L., nakoľko sa rozchádzajú práve v otázke, obžalovaného zmierenia sa s rozpadom jeho druhého manželstva. Odvolací súd konštatuje, že aj okolnosti rozvodu manželstva boli spoľahlivo preukázané jednak samotnou výpoveďou svedkyne Mgr. M. L. A., ktorá uvádzala, že ich manželský vzťah bol už dlhší čas problémový a intenzívne smeroval k rozpadu. O tom svedčí nielen výpoveď oboch manželov, ale aj výpovede obidvoch rodičov svedkyne a brata obžalovaného. Z uvedených výpovedí je zrejmé, že sa vo väčšine prelínajú, či stotožňujú a spolu s ostatnými vykonanými dôkazmi v podstate len zosilňujú vierohodnosť výpovede svedkyne Mgr. M. L. A.. Na druhej strane, výpoveď prvej exmanželky obžalovaného N. L. vyznieva pomerne nehodnoverne aj vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný s ňou udržiava priateľský kontakt. Pričom boli spolu v písomnom a telefonickom kontakte aj počas jeho väzobného stíhania. Z tohto dôvodu vzhliadol aj odvolací súd pochybnosť v tom, či svedkyňa vypovedala pravdu bez subjektívneho upravenia výpovede v prospech obžalovaného.

Obžalovaný spochybňoval vykonané dokazovanie ohľadne nakladanie so zakrvavenými vecami manželky po vražde a jej pomoci pri odvoze tela mŕtveho poškodeného.

Z výpovede svedkyne Mgr. M. L. A. (č.l. 509) vyplýva, že nástrojom na jej pripútanie v manželskom zväzku s obžalovaným mali byť (okrem pomoci pri odvoze mŕtveho tela k potoku) aj zakrvavené veci z jej oblečenia (nohavice, bunda), ktoré obžalovaný uschoval v igelitovom vreci v Dome smútku v T. (č. l. 833, 962).

V tejto súvislosti nelogicky, či dokonca účelovo vyznievajú výpovede obžalovaného o nakladaní so zakrvavenými vecami jeho manželky po vražde poškodeného. Obžalovaný uvádzal, že (č. l. 480) zakrvavené veci svojej manželky zabudol spáliť v ten večer spolu so svojimi vecami. Keď si ráno na tieto veci spomenul rozhodol sa, že odteraz už nič také doma spaľovať nebude a odviezol tieto veci do Domu smútku v T., aby ich dal spáliť až niekedy v budúcnosti pri najbližšej kremácii. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaného prístup k ničeniu dôkazov smerujúcich proti jeho osobe bol diametrálne odlišný ako k dôkazom potenciálne inkriminujúcich jeho manželku. Namiesto toho, aby obžalovaný spálil veci obžalovanej tak ako svoje, tento inkriminujúci materiál odviezol do asi 30 km vzdialenej Obce T., kde ich ukryl v dome smútku, kde sa žiadna kremácia priamo nikdy nevykonávala a kde nebol avizovaný žiaden odvoz na kremáciu. Plne akceptovateľný je potom záver, že už samotný účel použitia týchto vecí vyznieva nehodnoverne. Je preto možné sa v plnej miere stotožniť s konštatovaním súdu prvého stupňa, ktorý ustálil, že ak by naozaj bolo potrebné niečo utrieť v strednej stodole za rodinným domom, je nepochopiteľné, prečo si na to obžalovaný nevzal akúkoľvek handru, teda predmety, ktoré sa bežne nachádzajú v každej domácnosti a sú na to určené. Je pomerne nezvyčajné, že na tento účel použil oblečenie, ktoré sa dovtedy riadne používalo a bolo zavesené na vešiaku. Okrem toho použitá bunda bola nevhodná na utieranie, vzhľadom na nenasiakavý materiál, z ktorého bola vyrobená (predmet č. 101-príloha k obžalobe). Avšak pre konštatovanie viny obžalovaného nie je podstatné kde, kedy a na aký účel obžalovaný použil oblečenie svojej manželky. Podstatným je, že ho použil a uschoval cielene.

Obžalovaný spochybňoval časový úsek od jeho dostavenia sa spolu s poškodeným na miesto činu o 13:13 hod. až po jeho odchod z miesta činu o 13:35 hod. čo je presne 22 minút. Vzhľadom na opis deja prezentovaný obžalovaným, prvostupňový súd poskytol výpočet minimálneho počtu úkonov, ku ktorým muselo dôjsť v priebehu spomínaných dvadsiatich dvoch minútach: (odomknutie domu smútku, zbieranie pohrebného odpadu v dome smútku do igelitového vreca, zatiaľ čo poškodený si v pokoji prezerá interiér domu, naloženie vreca s odpadom do kufra auta, slovný konflikt medzi poškodeným a obžalovaným, eskalácia napätia medzi nimi, slovný konflikt, fyzický konflikt, súboj, pád a škrtenie obžalovaného, usmrtenie poškodeného, naloženie tela poškodeného do patologického vaku, vybratie

vozíka z chladiaceho boxu, naloženie tela na vozík, presun tela poškodeného do chladiaceho boxu, utieranie krvi po podlahe kuchynskými utierkami, zamknutie domu smútku, nástup do auta). Je teda zrejmé, že obžalovaný spochybňuje svoju vlastnú výpoveď účelovo a tendenčne, nakoľko ako prvostupňový súd konštatoval, výpočet horeuvedených úkonov v podstate ustálil na základe jeho výpovede. V tejto súvislosti potom bolo možné konštatovať, že ak mal byť naplnený sled spomínaných udalostí, pochopiteľne sa tak muselo udiť v pomerne krátkom časovom rozstupe, čo svedčí o plánovitosti a príprave tohto skutku. Táto skutočnosť okrem iného značne spochybnila teóriu obžalovaného, že konal v sebaobrane, ako aj samotný priebeh skutku z jeho pohľadu (že spadol na zem, poškodený na neho skočil, bil ho hlava-nehlava, škrtil ho, pričom bol už na konci z dychom atď.). Okrem spochybňovania svojej vlastnej výpovede (veľký psychický tlak, zabúdanie), uviedol, že skutočnosť či bolo možné vykonať v danej dobe toľko úkonov nebola podporená žiadnym vyšetrovacím pokusom ani rekonštrukciou, a preto podľa neho konštatovanie súdu možno hodnotiť len ako dohady. S takýmto tvrdením sa nie je možné stotožniť. Rozhodne nie je legitímne stavať závery súdu na roveň domnienkam iba z dôvodu, že neboli vykonané ďalšie dôkazy, podľa predstáv obžalovaného. Súd v danom prípade vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu zabezpečeného desiatkami dôkazov rôzneho druhu, a preto by bolo v rozpore s logikou veci a zásadou hospodárnosti vykonávať ďalšie dôkazy.

Obžalovaný v odvolaní namietal nezákonnosť znaleckého posudku č. 1/2020 z odvetvia súdneho lekárstva, ktorý bol vypracovaný MUDr. K. I. a MUDr. M. T.. Nezákonnosť predmetného posudku dôvodil negatívnym vzťahom k obom znalcom, ktorý sa podieľali na vypracovaní posudku. Negatívny vzťah mal obžalovaný aj k ich pracovisku v Poprade a aj k súdnemu lekárovi MUDr. R., ktorý telo poškodeného obhliadal. Zaujatosť znalca MUDr. K. I. odvodzoval aj od skutočnosti, že na neho obžalovaný už v minulosti podal trestné oznámenie, za to, že od neho mal MUDr. I. požadovať úplatky za každé telo zosnulého, ktoré mala firma obžalovaného prevziať od súdnolekárskoho a patologickoanatomického pracoviska, ktoré v danom čase viedol MUDr. I.. Podanie na (čl. 955), bolo vyhodnotené ako námietka zaujatosti voči znalcovi MUDr. I.. V reakcii na toto podanie bol MUDr. I. dopytovaný na jeho vzťah k osobe obžalovaného. Pričom uviedol (č. l. 957), že si je vedomý množstva sťažností a trestných oznámení, ktoré boli podávané ako na jeho osobu, tak aj na jeho pracovisko a to aj vtedy, keď už nebol primárom Súdnolekárskoho pracoviska v Poprade. Zdôraznil však, že všetky sťažnosti, podnety, trestné oznámenia boli vyhodnotené ako neopodstatnené, nezakladajúce sa na pravde (uznesenie vyšetrovateľa, sp. zn. ČVS: PPZ-302/NKA-VY2-2019, ktorý postupom podľa § 162 ods. 2 Trestného poriadku nevyhlásil MUDr. K. I. z vykonávania úkonov predmetného konania). V rámci danej problematiky neušlo pozornosti najvyššieho súdu, že obžalovaný proti uzneseniu o nevyhlásení znalca nepodal sťažnosť. V prípade ak by sme prijali záver obžalovaného, bolo by možné vylúčiť akéhokoľvek znalca len z dôvodu, že na neho bolo zo strany obžalovaného podané trestné oznámenie alebo sťažnosť. Takýto postup by potom viedol k situáciám, kedy by bolo možné účelovo „vylúčiť“ všetkých znalcov, ktorí by obžalovanému nevyhovovali, tým, že by na nich podával trestné oznámenia alebo sťažnosti. Pričom v danej situácii je zrejme negatívny postoj obžalovaného nielen k osobe MUDr. I., ale aj k osobe znalca, ktorý sa spolupodieľal na vypracovaní znaleckého posudku MUDr. M. T., ako aj voči MUDr. R., ktorý mŕtve telo poškodeného obhliadal. V prípade, že obžalovaný nebol spokojný so závermi znaleckých posudkov, mohol sám požiadať o vyhotovenie znaleckého posudku. V posudzovanom konaní však obžalovaný takýmto spôsobom nepostupoval. Negatívny vzťah obžalovaného k znalcom neničí na skutočnosti, že znalecký posudok bol vypracovaný odborne, nezaujato, so znalosťou veci a zohľadnením všetkých relevantných skutočností.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že neboli niektoré ním navrhnuté dôkazy vykonané, najvyšší súd poznamenáva, že v závere hlavného pojednávania obhajca v zmysle § 272 ods. 2 Trestného poriadku uviedol, že nenavrhuje vykonať ďalšie dôkazy (Rt 116/2014). Záverom možno v súhrne uviesť, že súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, precíznym a erudovaným spôsobom vyhodnotil i prípravné konanie, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby, a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie namietaného rozsudku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, t. j., že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednáwanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pokiaľ ide o právne posúdenie tejto trestnej veci, rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že konanie obžalovaného C. L. po stránke subjektívnej i objektívnej naplnilo znaky obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, keďže obžalovaný C. L. sa dopustil konania - úmyselného usmrtienia poškodeného A. K. s vopred uváženou pohnútkou. V priebehu vykonaného dokazovania bolo dostatočne preukázané, že obžalovaný C. L. nezabil poškodeného A. K. v sebaobrane ako to on tvrdil, ani ho nezabil z dôvodu nejakej hádky, či iného dôvodu, ale zabil ho z dôvodu, aby sa s ním nerozvieďala jeho manželka.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovaného, ktoré sa týkali právneho posúdenia skutku, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť nasledovné :

Pokiaľ obžalovaný namietal porušenie práva na obhajobu, ktorá spočívala konkrétne v skutočnosti, že od začiatku konania nemal vedomosť o tom, aké jeho konanie malo byť podkladom pre určenie právnej kvalifikácie, za ktorú bol odsúdený je potrebné uviesť, že dňa 15. novembra 2019 bolo obžalovanému doručené uznesenie o vznesení obvinenia za zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, pričom v skutkovej vete tohto uznesenia bol jasne uvedený skutok, z ktorého bol obžalovaný obvinený (č. l. 438-442). K uvedenému je potrebné dodať, že proti predmetnému uzneseniu podal obžalovaný sťažnosť (č. l. 444-445). V tejto súvislosti vyznievajú tvrdenia obžalovaného o tom, že nevedel aký skutok bol podkladom právnej kvalifikácie, nevierohodne.

Čo sa týka formulácie „s vopred uváženou pohnútkou“, ktorá sa nachádzala v skutkovej vete obžaloby, najvyšší súd sa stotožňuje s argumentáciou prvostupňového súdu, ktorý to precíznym spôsobom ozrejmil v napadnutom rozsudku. Pričom tak súd reagoval na námietku obžalovaného (č. l. 1364), ako aj vykonané dôkazy a upravil opis skutku z podanej obžaloby tak, aby opis presnejšie vystihoval preukázaný priebeh deja aj konanie obžalovaného a zároveň, aby totožnosť skutku zostala zachovaná (§ 278 ods. 3 Trestného poriadku). Zjednodušene teda možno povedať, že skutok, za ktorý bolo

obžalovanému vznesené obvinenie a ktorý bol ustálený v napadnutom rozsudku je totožný. Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že totožnosť skutku je zachovaná nielen v prípade úplnej zhody konania a následku, ale aj v prípade zhody aspoň v následku, pri rozdielnom konaní. Čo v danom prípade bezpochyby dodržané bolo.

Obžalovaný ďalej vyslovil presvedčenie, že nenaplnil skutkovú podstatu trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, pričom poukázal aj na to, že v skutkovej vete obžaloby bol kvalifikačný znak trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného poriadku zhodný so zákonnou formuláciou, t. j. „s vopred uváženou pohnútkou“.

Podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, kto iného úmyselne usmrtí s vopred uváženou pohnútkou, potrestá sa odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov.

Trestný čin úkladnej vraždy je vo vzťahu k trestnému činu vraždy podľa § 145 Trestného zákona vo vzťahu špeciality, pričom základná skutková podstata trestného činu úkladnej vraždy obsahuje všetky obligatórne znaky, ktoré obsahuje aj skutková podstata trestného činu vraždy. Jediným znakom, ktorým sa odlišuje trestný čin úkladnej vraždy od vraždy, je znak vopred uvážená pohnútko ako súčasť subjektívnej stránky trestného činu úkladnej vraždy, ktorá sa pre tento čin stáva obligatónym znakom. Objektom trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 Trestného zákona je ľudský život. Hmotným predmetom útoku je telo človeka.

Subjekt trestného činu úkladnej vraždy je všeobecný.

Z hľadiska objektívnej stránky môže byť úkladná vražda spáchaná tak aktívnym násilným konaním (napr. bodnutie nožom), aktívnym nenásilným konaním (uzavretie vo veľkej priemyselnej chladničke), ako aj opomenutím konania, na ktoré je páchateľ podľa okolností svojich pomerov povinný (napr. páchateľ nepodá ruku osobe, ktorá visí z útesu). Pri úkladnej vražde nie je rozhodujúci spôsob konania. Subjektívna stránka trestného činu úkladnej vraždy vyžaduje z hľadiska zavinenia ako hlavnej zložky subjektívnej stránky trestného činu úmyselné zavinenie, a to či už úmysel priamy alebo úmysel nepriamy.

Vopred uvážená pohnútko znamená dlhší časový úsek pred samotnou realizáciou zámeru sformované rozhodnutie usmrtiť iného. Rozhodnutie (vôľa páchateľa usmrtiť iného, teda vytvorenie samotného úmyslu), aby sme ho mohli považovať za uvážené, sa musí aspoň čiastočne sformovať na základe intelektuálnej (rozumovej) činnosti tvorby vôle páchateľa. Vopred uvážená pohnútko nevyžaduje nevyhnutne zvláštnu rafinovanosť, detailné rozplánovanie všetkých krokov, ba ani zváženie všetkých okolností, dôležitých z hľadiska dokonania trestného činu, poprípade úniku páchateľa pred spravodlivosťou. Postačí, ak zváži páchateľ rozhodujúce okolnosti, či usmrtiť, prípadne ako. Časový úsek sa konkretizuje s prihliadnutím na každý jednotlivý prípad. Teoreticky môže ísť o niekoľko mesiacov, týždňov, dní, hodín, vo výnimočných prípadoch možno iba niekoľko minút. Vopred uvážená pohnútko sa spravidla vyznačuje plánovaním a ďalšou prípravou realizácie zámeru. Klasickým príkladom úkladnej vraždy je vražda na objednávku, ale môže to byť aj vražda zo žiarlivosti, či iného motívu.

Len pre porovnanie odvolací súd poukazuje na (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod číslom 1 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod číslom 1/2017) „R 1/2017“). Úlohou tohto stanoviska bolo predovšetkým zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovenia § 144 ods. 1 Trestného zákona vo vzťahu k ustanoveniu § 144 ods. 2 písm. e) a § 140 písm. a) Trestného zákona. Teda, ak páchateľ iného úmyselne usmrtí (o taký čin sa pokúsi alebo ho pripravuje) „na objednávku“, ide nevyhnutne o konanie s vopred uváženou pohnútkou, ktoré je potrebné kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona. Prijatie objednávky na vraždu je totiž samo osebe okolnosťou, ktorá znamená naplnenie znaku „vopred uvážená pohnútko“ pri ďalšom konaní páchateľa, smerujúcom k usmrteniu iného, ktorý je aplikačným rozlišovacím momentom medzi ustanoveniami § 144 a § 145 Trestného zákona a z hľadiska § 144 Trestného zákona je zákonným znakom trestného činu (znakom základnej skutkovej podstaty uvedenej v § 144 ods. 1 Trestného zákona).

V posudzovanej veci motív úkladnej vraždy bol jednoznačný, a to obava, že sa s obžalovaným manželka

rozvedie a snaha za každú cenu tejto skutočnosti zabrániť. O plánovanom rozvode ako vyplýva z výpovede manželky sa obžalovaný dozvedel asi dva týždne pred jeho zadržaním. Od tohto okamihu plánoval a následne realizoval svoj zámer. Preto cielene a účelovo neváhal manželku zapojiť do odpratávania mŕtveho tela poškodeného K.. Je nepochybné, že obžalovaný žiadal svoju manželku o pomoc len formálne, s cieľom dosiahnuť jej „pocitovú“ účasť na spáchaní vraždy, aby následne mohol manipulatívne využiť vo svoj prospech jej pocit spoluviny a strachu. V skutočnosti však obžalovaný žiadnu pomoc nepotreboval a iste by sa dokázal zbaviť mŕtveho tela aj sám (ako to urobil aj v minulosti).

Konanie obžalovaného pritom podľa znalcov z odboru psychiatrie a psychológie koreluje s jeho osobnostnými predispozíciami. Obžalovaný je citovo chladnejší, s výrazným egocentrizmom. Ľahko si osvojuje protispoločenské motívy konania. Často sa v ňom môžu kumulovať pocity frustrácie, pričom stresové okolnosti môžu viesť k zvýrazneniu negatívnych prejavov jeho osobnosti.

Možno uzavrieť, že konanie obžalovaného C. L. bolo prvostupňovým súdom správne právne kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona.

K výroku o uloženom treste:

Odvolací súd preskúmal aj výrok o treste vzhľadom na vyššie ustálený záver o právnej kvalifikácii skutku, stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa pokiaľ ide o druh a výmeru trestu uloženého obžalovanému. Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prvého stupňa správne aplikoval relevantné ustanovenia hmotného práva. K odôvodneniu výroku o treste urobenému okresným súdom odvolací súd nemá čo dodať, nakoľko súd prvého stupňa aj uloženie trestu obžalovanému odôvodnil vyčerpávajúcim a dostatočným spôsobom.

V nadväznosti na ukladanie trestu najvyšší súd upriamuje pozornosť na ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona, ustanovujúci účel a zásady ukladania trestov. Okrem represívnej a výchovnej funkcie trestu, kladie dôraz na zásadu humanity, z ktorej vyplýva zákaz neprimeranej sankcie vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam prípadu a pomerom páchatel'a.

Pričom za základnú funkciu trestu je možné považovať represívnu (zabránenie v možnej trestnej činnosti), netreba však zabúdať ani na výchovnú funkciu trestu, či už vo vzťahu k páchatel'ovi trestného činu v podobe individuálnej prevencie, alebo vo vzťahu k ostatným občanom, potenciálnym páchatel'om (generálna prevencia).

Podľa § 34 ods. 2 Trestného zákona, trest možno ustanoviť len v intenciách zákona a v takej miere ako ustanovuje zákon, v súlade so zásadou zákonnosti. Preto by súd pri ukladaní konkrétneho druhu trestu a jeho výmery mal dôsledne zvážiť, akým spôsobom bude naplnený účel trestu, a to aj s ohľadom na proporcionalitu zásahu do práv páchatel'a.

Ustanovenie § 34 ods. 3 Trestného zákona upravuje zásadu personalitu, podľa ktorej trest, ako aj ochranné opatrenia by mali zásadne postihovať len páchatel'a a vplyv na jeho okolie by mal byť minimalizovaný.

Nemenej dôležitá je zásada individualizácie trestu, obsiahnutá v rámci § 34 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona, ktorá ustanovuje povinnosť súdu pri určovaní druhu a výmery trestu prihliadnuť na konkrétne okolnosti trestného činu, vrátane príťažujúcich a poľahčujúcich okolností, osobné pomery páchatel'a a možnosti jeho sociálnej reintegrácie. Rovnako tak súd musí diferencovať pri rozhodovaní o druhu trestu a jeho výmere v prípadoch, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním viacerých osôb alebo v prípadoch ak trestný čin nebol dokonaný.

Podľa § 34 ods. 6 Trestného zákona, ustanovuje, že tresty možno uložiť samostatne, alebo aj viacero trestov popri sebe, o konkrétnom druhu trestu a jeho výmere rozhoduje vždy súd. Výnimku z toho pravidla predstavujú trestné činy, pri ktorých horná hranica trestnej sadzby presahuje 5 rokov, súd za

ich spáchanie spravidla musí uložiť trest odňatia slobody.

Čo sa týka uloženého trestu odňatia slobody, postupoval prvostupňový súd správne, keď ustálil pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností (2:0) pričom, toto svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Rovnako ako prvostupňový, ani odvolací súd v danom prípade nevzhliadol podmienky pre mimoriadne zníženie trestu v zmysle ustanovenia § 39 Trestného zákona. Odvolací súd nemá výhrady ani voči výške uloženého trestu odňatia slobody v trvaní 23 (dvadsaťtri) rokov. Nakoľko súd pri výpočte výmery trestu vychádzal z trestnej sadzby pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v zmysle § 144 ods. 1 Trestného zákona, ktorá je od 20 do 25 rokov, vzhľadom na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností bola dolná hranica uvedeného trestu zvýšená o jednu tretinu, z takto upravenej trestnej sadzby potom vzišla horeuvedená výmera trestu odňatia slobody.

Obžalovaný bol správne zaradený na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon s maximálnym stupňom strázenia, nakoľko mu bol ukladaný trest za obzvlášť závažný zločin vo výmere vyššej než 15 rokov.

Odvolací súd považuje za potrebné sa v tejto časti rozhodnutia vyjadriť aj k samotnému ustáleniu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, nakoľko sa s ich aplikáciou obžalovaný nestotožnil. Čo sa týka priťažujúcich okolností, tieto musia existovať už v čase spáchania skutku. Ich dodatočné objavenie sa nemá vplyv na posúdenie trestného činu.

K namietanej priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. a) Trestného zákona, odvolací súd rovnako ako prvostupňový súd poukazuje na jej účel, ktorý spočíva predovšetkým v tom, aby bola pri výmere trestu zohľadnená „obzvlášť zavrhnutiahodná pohnútka“, ktorá je spravidla taká, ktorá je v rozpore so základnými pravidlami morálky a nasvedčuje zvrhlosti alebo bezohľadnosti, prípadne jeho pohrdavému postoju k základným ľudským hodnotám. Z jej povahy vyplýva, že je možná len pri úmyselných trestných činoch, čo úkladná vražda rozhodne je. Hoci sa aj odvolací súd stotožňuje s názorom, že „každé úmyselné zabitie iného je vždy zavrhnutiahodné“, nestotožňuje sa s tvrdením, že by týmto došlo k automatickému „vyblokovaní“ priťažujúcej okolnosti v zmysle ustanovenia § 37 písm. a) Trestného zákona. A to z jednoduchého dôvodu. Aj tak závažný trestný čin ako je trestný čin úkladnej vraždy je možné spáchať s obzvlášť zavrhnutiahodnou pohnútkou. Túto skutočnosť pomerne výstižne uviedol prvostupňový súd, keď konštatoval, že hoci motív obžalovaného možno nepochybne zaradiť do zoznamu obzvlášť zavrhnutiahodných pohnútok, jeho konaním nebol naplnený žiaden osobitný kvalifikačný znak, ktorý by bol dôvodom na prísnejšiu právnu kvalifikáciu jeho konania. Prvostupňový súd teda uviedol, že zjavnú bezohľadnosť, bezcitnosť, ba priam bizarnosť motívu konania obžalovaného zohľadnil aspoň pri ukladaní trestu, práve tým, že v motíve obžalovaného vzhliadol obzvlášť zavrhnutia hodnú pohnútku, ktorá je priťažujúcou okolnosťou v zmysle ustanovenia § 37 písm. a) Trestného zákona.

Odvolací súd upozorňuje, že nie je možné stotožňovať obzvlášť zavrhnutiahodnú pohnútku ako priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. a) Trestného zákona a vopred uvážení pohnútku ako obligatórny znak skutkovej podstaty trestného činu úkladnej vraždy, nakoľko ide o dva rozdielne trestnoprávne inštitúty majúce vplyv na samotnú výšku ukladaného trestu.

V medziach zásady „Iura novit curia“ (súd pozná právo), odvolací súd konštatuje, že nie je možné uplatniť princípy z rozhodnutia R 1/2017 v predmetnom prípade, nakoľko ide o diametrálne odlišný prípad, v ktorom nedochádza k duplikovaniu okolností, ktoré sú vyjadrené v základnej skutkovej podstate trestného činu úkladnej vraždy. Prvostupňový súd tak nepostupoval v rozpore s § 38 ods. 1 Trestného zákona, keď uznal priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. a) Trestného zákona.

Obžalovaný rovnako ako pri prvej priťažujúcej okolnosti namietal aj použitie druhej priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. g) Trestného zákona, uplatňujúcej sa v prípadoch ak bol trestný čin spáchaný na mieste požívajúcom podľa všeobecne záväzného právneho predpisu osobitnú ochranu. Takýmto miestom je najmä dom alebo byt, ale aj iné miesta, ktoré požívajú osobitnú ochranu, napr. kultúrne

pamiatky, pietne miesta, pohrebisko a pod. Nakoľko došlo k zavraždeniu poškodeného v dome smútku, prvostupňový súd postupoval správne, keď prihliadol na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. g) Trestného zákona.

V zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve je dom smútku súčasťou cintorína, na ktorom je návštevník povinný dodržiavať prevádzkový poriadok, vrátane zachovania dôstojnosti. Dodržiavanie týchto opatrení sa vyžaduje pod hrozbou priestupkového postihu. Okrem toho je dom smútku miestom, ktoré požíva pietu a všeobecnú úctu. Keďže priestory domov smútku sa využívajú aj na vykonávanie súvisiacich náboženských úkonov, možno režim ich špecifickej ochrany odvodiť aj z čl. 5 ods. 2 zmluvy č. 250/2002 Z. z. Zmluva medzi Slovenskou republikou a registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami, v zmysle ktorej sa takým miestam zaručuje nedotknuteľnosť a dôstojnosť. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na prehliadku iných nebytových priestorov - Dom smútku v obci H. a pripojenú fotodokumentáciu z 13. februára 2020. Neobstoja preto argumenty obžalovaného, že nedošlo k naplneniu predmetnej príťažujúcej okolnosti z dôvodu, že k vražde došlo v priestoroch skladu domu smútku, ktoré sú verejnosti neprístupné. V zmysle citovaných zákonov, požíva dom smútku osobitné postavenie ako celok a nedelí sa teda vnútorne na miesta, ktoré požívajú väčšiu, či menšiu mieru ochrany. V rovnakom duchu je potrebné vylúčiť akékoľvek polemiky obžalovaného o tom, že nie je možné pripustiť predmetnú príťažujúcu okolnosť z dôvodu, že predmetné miesto je jeho pracovisko. Práve z dôvodu, že obžalovaný zavraždil poškodeného v dome smútku, ktoré bolo miesto výkonu jeho práce, mal ako profesionál pracujúci v pohrebníctve ovládať status pripadajúci tomuto miestu.

Najvyšší súd nevzhliadol porušenie práv obžalovaného z dôvodu nepriznania poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. j) Trestného zákona, týkajúcej sa vedenia riadneho života pred spáchaním trestného činu, na ktorú si obžalovaný nárokoval. Priznanie alebo nepriznanie predmetnej poľahčujúcej okolnosti je v dispozícii súdu, po dôkladnom zvážení všetkých okolností potrebných pre vyhodnotenie čo najkomplexnejšieho obrazu o živote obžalovaného pred spáchaním trestného činu. Hoci skutočnosť, že sa obžalovaný podľa svojho názoru staral o svoju rodinu najlepšie ako vedel, bol zamestnávateľom viacerých osôb, pričom poctivo platil všetky svojej záväzky je chvályhodná a rozhodne neopomenuteľná. Avšak popri viacerých zahľadených trestných činoch, nemožno prehliadnuť skutočnosť, že sa obžalovaný v roku 2002 podieľal na odstraňovaní mŕtvych tiel popravených osôb, s ktorými pomáhal ich vrahom. Odvolací súd len pripomína, že aj v danom prípade využil obžalovaný svoje povolanie k realizácii predmetnej trestnej činnosti. Na tomto mieste je možné sa domnievať, že ak by obžalovaný nevykonával pracovné činnosti týkajúce sa pohrebníctva, nemal by prístup a možnosť k takému spôsobu odstraňovaniu mŕtvol poškodených. Z pripojeného spisu je preukázané, že predmetné konanie bolo v minulosti úmyselné a obžalovaný sa k jeho spáchaniu priznal v roku 2007 a súhlasil s podmieneným trestom. Vzhľadom na uvedené odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu v tom, že priznanie predmetnej poľahčujúcej okolností neprichádza v danom prípade v úvahu.

Prvostupňovým súdom bol obžalovanému popri treste odňatia slobody uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 5 rokov. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že obžalovaný spáchal predmetnú trestnú činnosť aj za pomoci motorového vozidla, prostredníctvom ktorého ako vodič najskôr dopravil svoju obeť na miesto činu, následne sa vo vozidle odviezol z miesta činu a neskôr v ňom prevážal mŕtve telo poškodeného. Z tohto prvostupňový súd usúdil, že vozidlo bolo pre obžalovaného veľmi účinným prostriedkom na uskutočnenie vopred naplánovaného trestného činu. Čím mal obžalovaný zneužiť svoje oprávnenie vykonávať činnosť vodiča motorových vozidiel.

Odvolací súd sa nestotožnil s uložením trestu zákazu činnosti a v tejto časti napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu zrušil.

Vychádzajúc z dikcie zákonného ustanovenia § 61 ods. 1 Trestného zákona, trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky

výkonu upravuje osobitný predpis. Pričom samotným účelom tohto trestu je zabrániť, aby sa do budúcnosti predišlo opätovnému spáchaniu trestného činu, za ktorý je obžalovaný súdený R 23/1963. Uvedené možno vzhľadnuť aj v rozhodnutí R 25/1965, ktoré ustanovuje, že zákaz činnosti možno uložiť len vtedy, ak je páchateľ odsúdený pre trestnú činnosť, ktorej sa dopustil v súvislosti s činnosťou, o ktorej bol vyslovený zákaz. V rozhodnutí R 42/1967 sa konštatuje, že podmienkou pre uloženie trestu zákazu činnosti podľa § 61 je, aby sa páchateľ práve v súvislosti s touto činnosťou dopustil trestného činu. Účel trestu zákazu činnosti spočíva v zabránení páchateľovi vykonávať len takú činnosť, ktorá mu dáva príležitosť na páchanie trestných činov určitého druhu.

Hoci je možné pripustiť, že pri spáchanom trestnom čine bezpochyby došlo k použitiu motorového vozidla ako dopravného prostriedku, motorové vozidlo v danom prípade nebolo nástrojom, bez ktorého by nebolo možné spáchať predmetnú úkladnú vraždu. Keďže trest zákazu činnosti slúži predovšetkým na to, aby sa predišlo opätovnému spáchaniu trestného činu, prostredníctvom činnosti, ktorá sa zakazuje, odvolací súd dodáva, že aj vzhľadom na motív a skutkové okolnosti predmetného trestného činu je priam iluzórne sa domnievať, že zákaz vedenia motorového vozidla akéhokoľvek druhu na akúkoľvek dlhú dobu by zabránil opätovnému spáchaniu predmetného trestného činu.

Vzhľadom na horeuvedené možno prijať záver, že trest zákazu činnosti je v danom prípade v zrejmom rozpore so samotným ustanovením § 61 ods. 1 Trestného zákona, konštantnou judikáciou, ako aj s ustanovením § 34 Trestného zákona upravujúceho základné zásady ukladania sankcií.

Zákonné a správne je uloženie ochranného dohľadu na dobu troch rokov.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad uloží súd páchateľovi, ktorého odsudzuje za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody. V tomto odseku je upravené obligatórne uloženie ochranného dohľadu súdom páchateľovi, a to v prípade splnenia dvoch podmienok. Nimi sú odsúdenie páchateľa za obzvlášť závažný zločin, teda zločin s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov a uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody (§ 11 ods. 3).

Zákonný a správny bol postup súdu prvého stupňa pri ukladaní ochranného opatrenia - zhabania veci (vražednej zbrane, noža), v zmysle ustanovenia § 83 ods. 1 písm. g) Trestného zákona. V zmysle tohto ustanovenia, ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie veci, ak to vyžaduje bezpečnosť ľudí alebo majetku, prípadne iný obdobný verejný záujem. V súvislosti s ustanovením § 83 ods. 1 písm. g) Trestného zákona treba uviesť, že sa nevyžaduje, aby vec alebo iná majetková hodnota patrila páchateľovi. Predmetná vec alebo iná majetková hodnota môže patriť komukoľvek bez ohľadu na to, či mal vôbec nejaký vzťah k trestnému činu a jeho páchateľovi. Aj v tomto prípade však musí ísť o vec alebo inú majetkovú hodnotu uvedenú v § 60 ods. 1 Trestného zákona, ktorá môže byť predmetom trestu prepadnutia veci. Prvostupňový súd vyjadril presvedčenie, že by bolo skutočne ľudsky neprijateľné, keď by sa vražedná zbraň dostala znovu do bežného používania, a tak ohrozila bezpečnosť ľudí.

Čo sa týka výroku o náhrade škody, je potrebné poukázať na skutočnosť, že hoci obžalovaný vo svojom odvolaní namietal všetky výroky, namietaný výrok o náhrade škody dodatočne vo svojom odvolaní neodôvodnil. V rámci výroku o náhrade škody, prvostupňový súd priznal obom poškodeným, rodičom zavraždeného A. K., jednak majetkovú, ako aj nemajetkovú náhradu škody.

V rámci majetkovej ujmy bola pozostalým rodičom priznaná suma vo výške 892,37 Eur, vyplývajúca zo zabezpečenia pohrebu ich syna. Existenciu a úhradu týchto nákladov bola preukázaná účtovnými dokladmi (č. l. 498-499).

Prvostupňový súd priznal pozostalým rodičom aj nemajetkovú ujmu, v ním požadovanej výške 26 000 Eur. V rámci odôvodnenia výšky nemajetkovej ujmy sa pritom podporne riadil ustanoveniami zákona č. 274/2017 Z. z. - Zákon o obetiach trestných činov, ktorého uplatnenia sa dovoľávali aj poškodení (č. l. 496). Ako rodičom zavraždeného syna by im podľa tohto zákona štát (v osobitnom konaní) vyplatil

náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 50-násobku minimálnej mzdy. Poškodené subjekty sa môžu domáhať aj priznania vyššej náhrady voči páchatelovi. Ide teda len o akúsi dolnú hranicu, ktorej priznanie štát garantuje každému poškodenému v prípade smrti jemu blízkej osoby. Výšku priznanej nemajetkovej ujmy prvostupňový súd odôvodnil tak, že v čase smrti syna pozostalých rodičov bola výška minimálnej mzdy 520 Eur, a tak výška do úvahy prichádzajúceho odškodnenia bola 26 000 Eur. Vzhľadom na obmedzujúce ustanovenie § 12 ods. 2 druhá veta zák. č. 247/2017 Z. z. súd takto určenú tabuľkovú náhradu pomerne rozdelil medzi oboch poškodených, keďže ide o individuálny nárok každého zvlášť.

Odvolací súd sa s odôvodnením prvostupňového súdu ohľadne výšky náhrad škody stotožňuje a považuje ju za spravodlivú. Súd pri určení výšky nemajetkovej ujmy akceptoval princíp proporcionality, v ktorého zmysle je určená nemajetková ujma dostatočná, dôstojná a adekvátna. V súvislosti s tým je potrebné zdôrazniť, že účelom finančného zadosťučinenia nie je peniazmi vyrovnávať stratu blízkych. Účelom tohto zadosťučinenia je aspoň do určitej miery kompenzovať útrapy, ktoré prežívajú poškodení smrťou ich blízkej osoby. Aj vzhľadom na uvedené považuje odvolací súd priznané odškodnenie za dôstojné.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je riadny opravný prostriedok prípustný.